

Prominutí lhůty

Za předpokladu, že tvrzení účastníka o tom, že se o existenci překážky dozvěděl až z rozhodnutí soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání, není vyvráceno jinými důkazy, je třeba vyjít z toho, že teprve v rozhodnutí o odmítnutí odvolání získal účastník informaci o tom, že soud považuje rozhodnutí soudu prvního stupně za doručené v jiný den než účastník.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 2001/2013, ze dne 31.10.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Mgr. P. H., zastoupeného JUDr. K.H., advokátkou, se sídlem ve Z., proti žalované K. pojišťovací a finanční poradenství, a.s., se sídlem v B., zastoupené JUDr. T.H., advokátem, se sídlem v P., o zaplacení částky 553 067 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. (6) 19 Cm 5/2008, o dovolání žalované proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. března 2013, č. j. 7 Cmo 45/2013-651, tak, že usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. března 2013, č. j. 7 Cmo 45/2013-651, a ze dne 16. května 2013, č. j. 7 Cmo 150/2013-661, se zrušují a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 12. prosince 2012, č. j. (6) 19 Cm 5/2008-638, nevyhověl návrhu žalované na prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. listopadu 2012 (správně 27. června 2012), č. j. 19 Cm 5/2008-605.

Soud prvního stupně uvedl, že rozsudek soudu prvního stupně ze dne 27. června 2012, č. j. 19 Cm 5/2008-605, byl právnímu zástupci žalované doručen do datové schránky dne 27. září 2012. Elektronickým podáním ze dne 15. října 2012 podala žalovaná proti předmětnému rozsudku odvolání. Usnesením ze dne 19. října 2012, č. j. (6) 19 Cm 5/2008-625, odmítl soud prvního stupně odvolání pro opožděnost. Podáním ze dne 9. listopadu 2012 doručeným soudu dne 12. listopadu 2012, doplněným podáním ze dne 26. listopadu 2012, požádala žalovaná o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání a současně podala odvolání do usnesení ze dne 19. října 2012, č. j. (6) 19 Cm 5/2008-625, s odůvodněním, že zástupci žalované byl chybou interního systému spisové služby v Advokátní kanceláři RHK doručen napadený rozsudek do datové schránky zástupce žalované opožděně dne 2. října 2012, namísto dne 27. září 2012, který je datem doručení rozsudku zástupci žalované.

Soud prvního stupně dospěl k závěru, že důvod, pro který žalovaná zmeškala lhůtu k podání odvolání, nelze považovat za omluvitelný ve smyslu § 58 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), neboť se nejednalo o žádný důvod tzv. „vyšší moci“. Jednalo se o interní pochybení zcela ve sféře vlivu zástupce žalované. Podle Provozního řádu ISDS z identifikátoru zprávy z ISDS, která se týká doručení rozsudku č. j. (6) 19 Cm 5/2008-605, právnímu zástupci žalované, vyplývá, že se uživatel přihlásil do datové schránky prostřednictvím aplikace třetí osoby a získal tuto došlou datovou zprávu. Není podstatné, že v aplikaci třetí osoby došlo k chybě a právní zástupce žalované neměl možnost se seznámit se získanou datovou zprávou; tato chyba nenastala na straně soudu jako odesílatele datové zprávy, ale na straně právního zástupce žalované jako příjemce datové zprávy.

K odvolání žalované Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 21. března 2013, č. j. 7 Cmo 45/2013-651, potvrdil usnesení soudu prvního stupně.

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že předmětný rozsudek ze dne 27. června 2012 byl právnímu zástupci žalované doručen dne 27. září 2012. Z identifikátoru datové zprávy v ISDS vyplývá, že datová zpráva byla dodána do datové schránky příjemce (advokáta žalované) dne 27. září 2012 v 16:30:34. Téhož dne, tedy 27. září 2012 v 16:32:44 hodin, se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba a datová zpráva byla tímto datem doručena. Dne 15. října 2012 bylo soudu prvního stupně doručeno podání žalované obsahující odvolání proti uvedenému rozsudku, které bylo předáno poště k přepravě téhož dne. Soud prvního stupně odvolání pro opožděnost odmítl, a to usnesením ze dne 19. října 2012. Proti tomuto usnesení se žalovaná odvolala podáním doručeným soudu dne 12. listopadu 2012, jehož součástí je i žádost o prominutí zmeškání lhůty k odvolání proti rozsudku. V důvodech žádosti o prominutí zmeškání lhůty žalovaná uvedla, že Advokátní kancelář RHK využívá pro správu zpráv z datových schránek Modul informačního systému Jurisoft, načítání i odesílání datových zpráv provádí nezávisle, manuálním tlačítkem zobrazeným v systému Jurisoft, administrativní obsluha potom vůbec nepřichází do přímého styku s centrálním systémem datových schránek. Jakmile interní systém spisové služby v Advokátní kanceláři RHK datové zprávy na základě tohoto manuálního úkonu načítá v centrálním systému, je u nich automaticky definováno datum načtení. Pro uživatele spisové služby Advokátní kanceláře RHK není v tomto režimu odeslání zprávy spojeno se stahováním zpráv, ani s přihlášením se do datové schránky. Takto byl až do září 2012 systém správy datových schránek provozován bezchybně a datum načtení datové zprávy do systému spisové služby se vždy shodovalo s datem načtení z centrálního systému. Žalovaná tvrdila, že centrální systém datových schránek podléhá předem nehlášeným technickým úpravám, které ovlivňují funkčnost koncových systémů spisové služby, když tyto úpravy nejsou veřejně známy. Jedna z takto neohlášených technických úprav „v nedávném období“ způsobila, že okamžik potvrzení přijetí datové zprávy se u zprávy nadále neeviduje v okamžiku jejího načtení, ale v okamžiku jakéhokoli kontaktu uživatele s centrálním systémem, a to i v případě, že žádné zprávy nenačítá. Tento neohlášený technický detail se promítl do systému Jurisoft tak, že v okamžiku odeslání odchozí zprávy přes centrální systém byly automaticky označeny všechny příchozí zprávy adresované Advokátní kanceláři RHK jako doručeny, i když nebyly načteny. V daném případě ve vztahu k doručenému rozsudku došlo k nahodilému odeslání „nějaké datové zprávy“ v 16:30 hod., po skončení pracovní doby a před prodlouženým víkendem, veškeré příchozí datové zprávy byly v důsledku tohoto úkonu označeny jako načtené, i když k jejich skutečnému načtení spisovou službou Advokátní kanceláře RHK došlo až následující pracovní den po víkendu, tedy o čtyři dny později.

Odvolací soud se zabýval otázkou včasnosti podaného návrhu na prominutí zmeškání lhůty. Z ustanovení § 58 o. s. ř. vyplývá, že návrh na prominutí zmeškání lhůty je třeba podat do 15 dnů od odpadnutí překážky. Tato lhůta v posuzované věci nebyla podle něj dodržena. Důvody, které žalovaná označuje za důvody zmeškání lhůty, dle jejího tvrzení existovaly v době od 27. září 2012 do 2. října 2012. Návrh na prominutí zmeškání lhůty však žalovaná podala až spolu s odvoláním proti usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně pro opožděnost. Návrh na prominutí zmeškání lhůty byl předán k poštovní přepravě dne 9. listopadu 2012, tedy po uplynutí zákonem stanovené patnáctidenní lhůty k jeho podání.

S ohledem na opožděnost návrhu na prominutí zmeškání lhůty se již odvolací soud nezabýval bližší hodnocením důvodů, případně jejich existencí, pro které byla lhůta k podání odvolání do rozsudku ve věci samé žalovanou zmeškána.

Usnesení odvolacího soudu napadla žalovaná dovoláním.

Přípustnost dovolání spatřuje dovolatelka v tom, že dovolací soud dosud neřešil právní otázku, zda popsany omyl v datu doručení soudního rozhodnutí lze považovat za omluvitelnou překážku pro včasné podání odvolání, a pokud ano, jak určit dobu, po kterou by takový omyl jako překážka působil ve vztahu k počátku a běhu propadné lhůty pro požádání o prominutí zmeškání odvolací lhůty.

Dovolatelka namítá, že o tom, že ve spisové evidenci soudu je zaznamenáno datum doručení meritorního prvostupňového rozhodnutí o 5 dní dřívější než v její spisové službě, se dozvěděla až z rozhodnutí o odmítnutí svého odvolání pro opožděnost. Tímto okamžikem tedy datovala žalovaná odpadnutí překážky pro podání včasného odvolání a požádala o prominutí lhůty 9. listopadu 2012, tedy včas. Samotné „zmeškané“ meritorní odvolání žalovaná spolu s žádostí o prominutí lhůty nepodávala, protože bylo podáno samostatně ještě před podáním této žádosti, tj. v době, kdy žalovaná měla objektivní důvody se domnívat, že je podáno včas. Oproti tomu odvolací soud posoudil situaci tak, že překážka pro podání včasné žádosti o prominutí zmeškání lhůty trvala pouze po dobu rozdílu mezi datem doručení evidovaným v soudním spisu dle systému ISDS a datem doručení evidovaným ve spisové službě zástupce žalované.

Dovolatelka namítá, že zákon nedefinuje, jaký charakter mají mít důvody, pro které lze lhůty prominout. Jedinou zákonnou podmínkou je omluvitelnost takového důvodu, kterou posuzuje soud ve vlastní diskreční pravomoci. K prominutí zmeškání lhůty mohou bezpochyby vést i důvody subjektivní, založené na omluvitelném omylu účastníka, pokud není spravedlivé po něm požadovat, aby takový omyl předvídal, a pokud v kontextu své mylné domněnky postupuje správně. Zákon neřeší situaci, kdy subjektivní překážka trvá déle než samotné zmeškání účastníka. V tomto případě nastala situace, kdy žalovaná se původně domnívala, že podala včasné odvolání, a teprve následně se, až z rozhodnutí od odmítnutí jejího podání, dozvěděla, že v její evidenci spisové služby se vyskytla popsaná programátorská chyba třetí osoby.

Žalovaná proto navrhla, aby Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. Současně navrhla, aby Nejvyšší soud podle § 243e odst. 2 o. s. ř. zrušil i na tomto usnesení závislé usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. května 2013, č. j. 7 Cmo 150/2013-661, jímž odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně ze dne 19. října 2012, č. j. (6) 19 Cm 5/2008-625, jímž soud prvního stupně odmítl odvolání žalované pro opožděnost.

Žalobkyně se k dovolání nevyjádřila.

Nejvyšší soud České republiky (dále též jen „Nejvyšší soud“) úvodem poznamenává, že rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (od 1. ledna 2013) se podává z bodu 7 článku II části první zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další zákony.

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno včas oprávněnou osobou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), dospěl k závěru, že dovolání je podle § 237 o. s. ř. přípustné, neboť otázku včasnosti návrhu na prominutí zmeškání lhůty z důvodů shora uvedených nebyla v rozhodování dovolacího soudu dosud vyřešena.

Dovolání je i důvodné.

Občanský soudní řád v § 58 stanovuje povinnost podat návrh na prominutí zmeškání lhůty ve lhůtě 15 dnů od odpadnutí překážky. V daném případě žalovaná tvrdila, že shora popsané důvody zmeškání lhůty existovaly v období od 27. září 2012 do 2. října 2012. Je však třeba přisvědčit žalované, že za předpokladu, že by tvrzení žalované nebylo vyvráceno jinými důkazy, se žalovaná o existenci překážky dozvěděla až z rozhodnutí soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání. Na základě zjištěného skutkového stavu je třeba vyjít z toho, že teprve v rozhodnutí o odmítnutí odvolání získala žalovaná informaci o tom, že soud považuje rozhodnutí soudu prvního stupně za doručené v jiný den než žalovaná. Rozhodnutí odvolacího soudu v tomto ohledu není správné a je tudíž dán dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř., tedy že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Námitkou žalované, že skutečnosti uplatňované žalovanou lze považovat za omluvitelný důvod ve smyslu § 58 o. s. ř. se Nejvyšší soud nezabýval, neboť vzhledem ke svému nesprávnému právnímu názoru odvolací soud tuto otázku neposuzoval a bude tak nucen učinit v dalším řízení.

Z výše uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu není správné. Nejvyšší soud jej proto zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.), a to včetně závislého usnesení odvolacího soudu ze dne 16. května 2013, č. j. 7 Cmo 150/2013-661 (§ 243 odst. 2 o. s. ř.), a věc podle § 243e odst. 2 věty první o. s. ř. vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)